

SLOVENEK

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnishvu:

za celo leto naprej K 22:40
za pol leta " " 11:20
za četrt leta " " 5:60
za en mesec " " 1:90

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravišškega telefona št. 188.

Inserati:

Enostop. petlivrst (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 „
za trikrat 9 „
za več ko trikrat . . . 8 „
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vollno gibanje.

ZMAGA NA ŠTAJERSKEM!

»Nepremagljiva liberalna trdnjava« je pri včerajšnji dopolnilni deželnozborski volitvi na Spodnjem Štajerskem padla. Lepa Savinjska dolina s prijazno celjsko okolico je obrnila hrbet liberalcem! Nekaj, česar še nismo pričakovali, se je zgodilo: Protiliberalni kandidat »Slovenske kmečke zveze«, slovenski kmet iz St. Petra v Savinjski dolini, Alojzij Terglav, je zmagal proti liberalnemu kandidatu Zdolšku z upravnim ogromno večino 1.345 glasov!

Na volišče je prišlo 4.034 volivcev. Dobila sta:

Alojzij Terglav: 2.676 glasov.

Jožef Zdolšek: 1.331 glasov.

Razcepljenih glasov: 27.

Mandat dr. Dečkov je sijajno priborjen! Liberalci so storili vse, kar so mogli, da si ohranijo ta mandat, kar so dokazovali ves čas tudi njihovi časopisi. Bila je častna naloga liberalcev obvarovati njihovega drž. posl. Robleka nezaupnice, katero s sijajnimi številkami pomenja Terglavova zmaga. Danes tudi Savinjske doline za liberalce ni več! V nekaterih občinah je liberalni kandidat dobil vse volivce proti sebi, zase le kakega osamelega liberalnega učitelja. Nepričakovana zmaga slovenske ljudske stvari v tem okraju priča, kak temeljit protiliberalni preobrat se vrši po celem Slovenskem, kajti tudi okraj, katerega so liberalci prosiavljali za najbolj inteligentnega, se je otresele frazarskega liberalizma in prešel v tabor poštenega slovenskega ljudskega dela! Po tem vzoru naj slede vsi, ki žele, da na Slovenskem nastane — mir v delu.

Ta zmaga je učinkovala kakor blisek, ki je veselo razsvetil vso demovino in preplasil na zmagoslavje vsaj v tem okraju pripravljeno liberalno »armado«. Komur smo danes dopoldne v Ljubljani povedali veselo vest o zmagi na Spodnjem Štajerskem, nihče je ni hotel verjeti, — tako je bilo vse prepričano, da je v tem okraju zmaga liberalcem zagotovljena.

Slava vsem, ki so vzbudili ljudstvo! Slava volivcem, slava vsem novim borilcem za slovensko ljudsko stvar. Naprej na delo!

× × ×

Včeraj zvečer smo dobili poročila z naslednjih volišč:

Mozirje: Nekdanja domena budhista Antona Aškerca je padla. Tu je dobil Terglav 76 glasov, Zdolšek 2.

Braslovce: Terglav 57, Zdolšek 58 glasov.

Konjice (trg): Terglav 5, Zdolšek 29. — Konjice okolica: Terglav 44, Zdolšek 20. — Tepanje: Terglav 33, Zdolšek 4. — Mireče: Terglav 51, Zdolšek 1. — Sv. Kunigunda: Terglav 28, Zdolšek 1. — Bezina: Terglav 15, Zdolšek —. Stranice: Terglav 5, Zdolšek 11. Kebelj: Terglav 39, Zdolšek 6. — Zreče: Terglav 52, Zdolšek 1.

Dobrna pri Celju: Terglav 89, Zdolšek —.

Ljubno: Terglav 60, Zdolšek 6.

Polzela: Na »Narodov« pamflet, da »Slovenska kmečka zveza« in njen kandidat tu nimata nobenega zaupanja, smo krepko odgovorili. Dobila sta: Terglav 51, Zdolšek 28 glasov.

St. Jurij ob južni železnici: V trgu je dobil Terglav 11, Zdolšek 17, v okolici Terglav 104, Zdolšek 47, v Dramljah Terglav 20, Zdolšek 35.

St. Peter na Medvedovem selu: Terglav 50, Zdolšek 9.

Smartno v Rožni dolini: Terglav 13, Zdolšek 18.

St. Jurij ob Taboru: Terglav 84, Zdolšek 32, neveljavna ena glasovnica.

Roblek odloži mandat!

Ob zaključku lista smo dobili iz Celja naslednjo brzojavko:

Celje. Liberalni državni poslanec Roblek je dobil z včerajšnjim izidom deželnozborske volitve najkrepkejšo nezaupnico. Njegova čast zahteva, da odloži mandat okraja, v katerem mu ogromna večina volivcev več ne zaupa!

Nace Mrhar — kandidira!

Iz Ribnice se nam piše: Ribniški liberalci so srečno prišli do kandidata, čeprav z največjim trdom. V nedeljo se jim bo predstavil v osebi dičnega Ignacija Merharja, župana iz Dolenje vasi. On želi biti vsaj kandidat, naj že poslanec postane ali ne. Z največjim pompom ga bo priporočil volivcem v nedeljo mož, ki bi sam najraje prišel v deželno zbornico, ker je pa

nekoliko bolj pameten kakor Merhar, bo njega v blamažo potisnil, priporočil ga bo faktotum Loškega potoka — Ivan Rus. Liberalci torej imajo kandidata, sicer samo enega, pa tudi z enim bodo popolnoma zadovoljni, če ga »skozi« spravijo. O Nacetovi kandidaturi se bode še marsikatera zanimiva povedala, ko v Cenetovi gostilni v Ribnici razodene svoj program. Za danes le toliko v informacijo, da je Ignacij Merhar deželnozborski kandidat!

Slovenski socialni demokratje na Gořiškem.

se udeleže deželnozborskih volitev v splošni kuriji. Tako so sklenili na zadnjem zborovanju 19. t. m. Kandidatje se proglasijo v kratkem.

DRŽAVNI ZBOR.

Otročje delo.

Socialno politični pododsek razpravlja 23. t. m. o po dr. Ofnerju predlaganem zakonskem načrtu, glede na otročje delo. Poslanci dr. Krek, Lang, Stojan in Tomaszewski predlagajo načrtu več dostavkov. Glede na § 2 se predlaga: Pridobitnemu delu pripade poleg obrtnega dela tudi poljedelsko in delo poslov. Za pojem »pridobitno delo« ni potrebno, da dobe otroci odškodnino. Otročje pridobitno delo ne sme ovirati šolskega obiska. Prepovedano je pridobitno obrtno in poselsko delo otrok, ki še niso dokončali 12. leta. Glede na poljedelsko delo se smejo vporabljeni na način, ki ne škoduje zdravju, še ne 12-letni otroci, da oplevajo, pobirajo krompir, obračajo seno, da pasejo itd. Pri § 6 se predlaga: Otroci ne smejo streči pri strojih. Pri § 8.: Otroci se ne smejo vporabljeni za obrtna dela pozimi med 8. uro zveč. in obrtna dela pozimi med 8. uro zveč. in 8. uro jutraj, poleti pa med 8. uro zveč. in 7. uro jutraj. Delati smejo pričeti šele, ko mine ena ura po šolskem pouku. Opoldne morajo imeti otroci saj 1. uro prosto. Nad 5 ur na dan se otroci ne smejo vporabljeni pri obrtnem pridobitnem delu. Pri poljskem delu ne smejo otrok razen za pašo vporabljeni več kakor 6 ur na dan. Pri § 21: Prepovedano je pri poljedelstvu, da se rabijo otroci za sekanje lesa in za cepljenje drv, za nakladanje in nošenje tovorov kakor tudi vode v velikih posadah. Pododsek sklene, da se nadaljujejo posvetovanja 11. februarja in se za zdaj iz raz-

prave, ki se nadaljuje 11. februarja, izločijo §§ 2, 5, 6, 8 in 9, odobre se pa deloma z izpremembami §§ 3, 4, 7, 10, 11 in 12. Pri § 7 se določi, da smejo z dovoljenjem šolske oblasti učenci pomagati pri javnih gledaliških predstavah. Pri §§ 10 in 12 (uporaba ptujih otrok) se smejo otroci uporabljati do 8 dni brez naznanila in dovoljenja občine.

Davčni odsek

ima sejo 7. februarja. Razpravlja o hišno-razrednem in o davku na avtomobile.

Legitimacijski odsek

zboruje 4. februarja. Razpravlja o ugovorih proti izvolitvi poslancev Smočka, Golla, Wutschella in Zauneggerja. Odsekov načelnik dr. Šusteršič namerava sklicati od 4. do 8. februarja vsak dan odsekovo sejo. Pozneje zboruje legitimacijski odsek meseca marca po dokončanih deželnozborskih volitvah.

Gosposka zbornica.

Dne 23. t. m. sta se konstituirali dve gosposkozbornični komisiji, in sicer narodno-gospodarska in pa ona za preskrbo mladine. Dne 29. t. m. zboruje gosposkozborniška proračunska komisija o po poslaniški zbornici odobreni postavi o znižanju sladkornega davka.

ARMADA IN MORNARICA.

Vojaške konference.

Danes se prično na Dunaju vojaška posvetovanja, ki jih vodi cesar. Udeleže se jih generalni armadni nadzorniki in vojni minister. Obbolelega načelnika generalnega štaba zastopa generalni major Lang. Zapisnik vodi polkovnik Urban. Razpravljajo predvsem o zadevah visoke generalitete in mogoče tudi o drugih vojaških zadevah.

Potovanje c. kr. eskadre.

Koncem prihodnjega meseca nastopi c. kr. eskadra daljše potovanje v inozemstvo. Udeleže se ga vojne ladje »Nadvojvoda Ferdinand Maks«, »Nadvojvoda Friderik« in »Nadvojvoda Karol« kakor tudi dva torpedna rušilca. Potovanje traja 2 meseca. Brodovje odplove v Malto, Cartageno, Malago in Gibraltar. Ena ladja obišče tudi Tanger. Ob afriškem obrežju obišče brodovje tudi Alžir in Tunis. Na Španskem obišče eskadro najbrže španski

LISTEK.

Dijamanti kralja Salomona.

Angleški spisal Rider Haggard, posl. J. M. (Dalje.)

Popoldne smo se vlekli počasi in mučno dalje in smo prehodili komaj poldrugo miljo na uro. Ob solnčnem zahodu smo zopet počivali in čakali meseca; in potem ko smo pili, smo skušali malo zaspati.

Predno smo se vlegli, je Umbopa pokazal na majhen in nerazločen grič na ravni površini puščave kakih osem milj daleč. V daljavi se je videl kakor veliko mravljišče, in ker nisem mogel zaspati, sem začel premišljevati, kaj bi utegnilo biti.

Z mesečnim vzhodom smo se tudi mi vzdignili, strašno utrujeni in izmučeni od žeje in vročine. Nikdo, ki tega še ni čutil, ne ve, kaj smo skušali. Mi nismo več hodili, opotekali smo se sem in tja, padali vsled izmučenosti ter se vsako uro ustavljali. Skoraj nismo imeli več moči, da bi govorili. Notri do sedaj je Good govoril in se šalil, kajti bil je vesel človek; toda sedaj ni bilo niti ene šale več v njem.

Okoli dveh smo skrajno utrujeni na duši in na telesu dospeli do vznožja tega čudnega griča ali peščenega koppe, ki je bil na prvi pogled močno podoben orjaškemu mravljišču ter bil kakih sto črevljev visok in je pokrival skoro eno jutro zemlje.

Tukaj smo se ustavili in v svoji obupni žeji posrkali poslednje kapljice vode. Na vsacega jo je prišlo kakega pol litra, izpil bi jo pa pet litrov.

Nato smo se vlegli. Ravno ko sem bil na tem, da zaspim, sem slišal, kako je Umbopa sam pri sebi v zuluškem narečju rekel:

»Ako se nam ne posreči najti vode, bodemo vsi mrtvi, predno bode jutri zvečer.«

Mraz me je pretresel, četudi je bilo vroče. Nada na tako bližnjo smrt ni prijetna, vendar me celo misel na to ni mogla odvrniti od spanja.

VI. poglavje.

Voda! Voda!

V dveh urah, okrog štirih, sem se vzbudil in zopet se je pojavila mučna žeja. Nisem mogel spati dalje. Sanjalo se mi je, da sem se kopal v veliki reki, z zelenimi bregovi, in ko sem se zbudil, vidim, da se nahajam v oni suhi divjini, in se spominam, kako je Umbopa rekel, ako ne naj-

demo vode do tega dne, da moramo vsi žalostno umreti. Nobeno človeško bitje ni moglo dolgo živeti v tej strašni vročini. Vsedel sem se in drgnil svoj obraz s svojimi suhimi in trdimi rokami. Moje ustnice in trepalnice so se sprijemale in samo z drgnenjem sem jih z nekolikim naporom mogel odpreti. Ni bilo več daleč do dneva, vendar ni bilo nikjer čutiti zore v zraku, ki je bil napolnjen z žalostno vročino, katere ne morem popisati. Ostali so še spali. Ko se je toliko zdanilo, da je bilo mogoče čitati, sem izvlekel iz žepa izvod »Ingoldsby Legend«, ki sem jih vzel seboj in začel čitati. Kmalu so se zbudili tudi drugi in tudi oni so začeli drgniti svoje obraze in odpirati svoje kakor z gumijem zaprte ustnice in trepalnice.

Kakor hitro smo bili vsi zbujeni, smo se začeli pomenkovati o položaju, ki je bil dovolj resen. Niti kapljice vode nam ni ostalo. Obrnili smo steklenice narobe in lizali vratove; vendar smo se zmotili, kajti bile so suhe kakor kosti. Good, ki je nosil žganje, ga je izvlekel iz žepa in poželjivo gledal. Toda Sir Henry mu ga je na mestu vzel, kajti piti surov špirit, bi samo neznanosko pospešilo konec.

»Ako ne najdemo vode, moramo umreti,« je rekel.

»Ako smemo zaupati temu zemljevidu starega Dona, se mora nahajati voda nekje tukaj v bližini,« sem rekel; vendar ni bil

nikdo posebno zadovoljen s to opazko. Bilo je vendar tako očito, da ni mogoče zaupati zemljevidu. Sedaj je bil do cela dan, in ko smo sedeli tamkaj in srepo pogledovali drug drugega, sem opazil, da je Hotentot Ventvögel vstal in začel s svojimi očmi pregledovati tla. Kmalu se je nenadoma ustavil, nekaj zamolklo zaklical in pokazal na zemljo.

»Kaj je to?« smo vzkliknili; in naenkrat smo bili vsi na nogah in skočili tja, kjer je stal in kazal na tla.

»No,« sem rekel, »to je precej sveža sled springboka; kaj za to?«

»Springboki ne gredo daleč od vode,« je odgovoril v holandskem jeziku.

»Ne,« sem odgovoril, »na to sem pozabil, in Bog bodi zalvaljen radi tega.«

To malo odkritje nas je navdalo z novim življenjem; čudovito je, kako se človek v obupnosti oprime vsake bilke in prične zopet upati. V temni noči je ena sama zvezda boljša vodnica kakor nobena. Ventvögel pa je mej tem dvigal svoj ploščati nos in na vso moč vohal po zraku kakor kakšen Impala oven, ki voha nevarnost. Kmalu je zopet spregovoril.

»Vodo duham,« je rekel.

Po teh besedah smo bili nad vse veseli; kajti vedeli smo, kako čudovit volh imajo v ti divjini vzrasli ljudje.

Ravno v tem trenutku se je prikazalo solnce v vsem svojem svitu in razkrilo

kralj Alfonz. Prvič odplove naša nova močna vojna divizija v inozemstvo.

Donavsko vojno brodovje.

Dogotovljena sta patrolna čolna »E« in »F« naše vojne mornarice, ki sta bila naročena v Londonu. Motorna čolna se peljeta z lastno močjo od Temzinega do izliva Rena, potem se pa peljeta čolna po Renu in po Meni, nakar ju prepeljejo v Regensburg, od tu se peljeta po Donavi do Budimpešte, kjer ostaneta. Donavska mornarica bo imela šest monitorjev, šest patrolnih čolnov in starejšo vedetno ladjo.

Vežbanje častnikov in moštva oddelkov strojnih pušk.

Od 1. do 31. marca se vrši vežbanje častnikov in moštva onih polkov, ki dobe letos oddelke strojnih pušk. Vežbali bodo tudi kavalerijske oddelke strojnih pušk. Na jugu dobimo letos več oddelkov strojnih pušk kakor v ostali državi. Znak našega razmerja nasproti »zaveznici« Italiji. Po en oddelke strojnih pušk namreč dobe 1., 4. do 13. armadnega zbora. Dunajski armadni zbor pa dobi 3. inmoški 7. Bosna in Dalmacija 9. naš 3. graški armadni zbor pa tudi 9 oddelkov strojnih pušk. Izvežbajo za vsak oddelke enega subalternega častnika, tri podčastnike in orožnega mojstra. Ob velikih poletnih vajah 10 rezervistov.

Topničarji deželne brambe.

Novi šematizem deželne brambe izkazuje prvič artiljerijo deželne brambe, ki ima sledeče baterije: $\frac{1}{1}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{9}$, $\frac{1}{10}$, $\frac{1}{11}$ in $\frac{1}{14}$. Deželnoobrambovske artiljeriji so prideleni častniki c. in kr. armade.

Peticija podčastnikov.

Vsem državnim poslancem so poslali peticijo podčastnikov, ki naglašajo, da je slabo skrbjeno za dohodke in za preskrbo nino podčastnikov po poklicu.

Telefonske patrolje.

V najkrajšem času ustanove pri vseh pehotnih cesarsko-lovskih in bosansko-hercegovskih polkih, kakor tudi pri lovskih bataljonih in pri artiljerijskih polkih telefonske patrolje. Sedanje signalne patrolje 12 mož dobe telefonski material, 8 mož bo skrbelo za optično, 4 pa za telefonsko zvezo.

AVSTRIJA.

»Srednješolska enkeeta.

Enketine razprave dne 22. t. m. se pred vsem udeleži Hofmann Wellenhof. Izvaja: Šolska reforma je prav za prav reforma učiteljstva. Učitelji pridejo nepravilni na zavode. Birokracija povzroča, da sta navezana ravnatelj in deželni šolski nadzornik na pisarno in zato ne izpolnjujeta svojih pravih dolžnosti. Tudi preveč izkušnje škoduje. Prehod iz ljudske šole v srednjo kakor tudi iz srednjih na visoke šole je prehitel. Učni načrt po gimnazijah se mora izpopolniti. Odpravi naj se grščina po gimnazijah, po realkah pa drugi tuji jezik. Gosposkozbornični član grof Stürgkh pravi, da se zavzema za humanistične gimnazije. Pritožbe so upravičene glede na prepolnitev gimnazij in ker jih je preveč. Uredi naj se razmerje gimnazij na protirealke. Realke naj dobe 8 razredov. Glede naj se, da obiskujejo učenci razne strokovne šole. Reformira naj se enoletna vojaška prostovoljna služba. Opravi naj se za več uradniških ka-

tegorij pogoj srednjih šol. Dr. Bobrznyski zahteva srazredne realke. Realnim gimnazijam nasprotuje. Priporoča pa licej ali pa srazredno šolo za take, ki jim ni za obisk visokih šol. Take šole bi morale imeti pravico do enoletne vojaške službe in pa za nižja uradniška mesta. Razbremenili bi taki zavodi srednje šole. Dr. Pattai želi, da se ohrani humanistični gimnazij. Z vedo se zamore pečati le, ki pozna oba ali vsaj en klasični jezik. Tehniške vede morajo postati enakovredne ostalim znanostim. Nov tip mora dobiti pravice, ki jih imajo gimnazije. Realke naj dobe osem razredov.

Krščanski socialci in Avstro-ogrška banka.

»Narodni listy« poroča, da nasprotujejo krščanski socialci Pradejevi kandidaturi za generalnega svetnika v Avstro-ogrski banki, ker ne biva na Dunaju. Zahtevajo svojega generalnega svetnika.

Češke deželnozborske volitve.

Izjalovil se je volivni kompromis med češkimi radikali in pristaši češkega državnega prava.

Odlikovani profesorji.

Cesar je imenoval dvornim svetnikom dunajskega vsučiliškega profesorja dr. Menzela, černoviškega profesorja drž. posl. Skedla in zgodovinarja Fournierja.

Shod nemških agrarcev

se vrši 1. februarja v Pragi.

Društvo čeških državnih uradnikov.

Na občnem zboru »Društva poštinih uradnikov« je odobrila češka večina, da izstopi iz »Zveze državnih uradnikov« in da ustanovi lastno zvezo čeških državnih uradnikov.

Krščansko-socialna zmaga na severnem Češkem.

Pri občinskih volitvah v Georgswalde so porazili kršč. soc. liberalce in soc. demokrate. Jasni se torej tudi počasi v gnezdu nemške »svobodomiselnosti«.

Liberalna sodba o dunajskem liberalnem časopisju.

Liberalna »Münchener Allgemeine Zeitung« objavlja daljši članek, v katerem ostro napada avstrijsko dunajsko liberalno časopisje, ker je odvisno od ogrske vlade. Kljub temu pa rešpektira avstrijska vlada to časopisje.

Nemško nacionalno glasilo proti nemškemu centralizmu.

Nemško-nac. praško glasilo »Volksblatt« priporoča Nemcem treznost in naglašja, da naj Nemci ne ostanejo več drž. narod, marveč po lastni moči najmočnejši narod. List nastopa proti centralizmu, katerega na mogoče več vzdržati.

OGRSKA.

Ogrska armada izpopolnilni del skupne armade.

V ogrskem državnem zboru so predlagali disidenti, da naj se nadomesti beseda »skupna armada« z besedami »ogrška armada izpopolnilni del skupne armade«. Honvedni minister Jekelfalussy prosi, da naj ostane ime neizpremenjeno. Delati pa hoče, da se zdaj državnopravne nepravilnosti s časom odpravijo.

Poslovnikova izprememba.

Disidenti nameravajo vprizoriti obstrukcijski boj proti poslovnikovi izpre-

memb. Ustanovi se opozicijska zveza, ki bo razpolagala s 30 do 35 glasovi.

Nadomestna volitev.

V budimskem okraju je bil pri nadomestni volitvi izvoljen član neodvisne stranke dr. Boczenhardt.

Toženi vplivni ogrski državniki.

Uprava ogrske državnozborske parlamentarne biblioteke vložila tožbe proti vplivnim osebam, ker ne vračajo izposojenih knjig. Med njimi so tudi bivši minister Christoffy, dr. Chorin, reški guverner grof Szapary in drugi.

† POGREB TOSKANSKEGA VELIKEGA NADVOJVODE.

Dne 22. t. m. pop. ob 4. uri so z veliko slovesnostjo položili k večnemu počitku toskanskega velikega nadvojvode Ferdinanda. V dvorni župni cerkvi so blagoslovili mrliča, nakar se je pomikal pogrebni izpredov v kapucinsko cerkev, kjer so bili zbrani cesar, rajnikova rodbina in drugi visoki dostojanstveniki.

HRVAŠKA.

Zdaj je na dnevnem redu kompromis, sklenjen med baronom Rauchom in radikalnimi Srbi. Srbi so se namreč ločili v dve skupini: neodvisne, kojih vodja je bivši saborski predsednik Medaković in radikalne. Neodvisni so v hrvaško-srbski koaliciji, radikali pa hočejo zdaj iti svojo pot. Sklenili so podpirati vlado barona Raucha. Rauch pa se je zavezal, da bo pri volitvah njihove kandidate »spravil skozi«. — »Münchener Allgemeine Zeitung« prorokuje banu Rauchu žalosten konec. — Grof Jožef Mailath priobčuje v »Times« članek, kjer označuje hrvaške težnje po neodvisnosti za »protiustavne«.

ZA POLJAKE.

Eden za drugim se oglašajo svetovnosloviti možje proti razlastitvenemu zakonu. Iz najnovejše dobe je sodba Leva Tolstoj, ki imenuje prusko državo »roparsko«, in njene državnike označuje za »moralne propalice«. Zdaj se je oglašil tudi Maurice Maeterlink, ki imenuje razlastitveno postavo »infamno«. Značilno je posebnost to, da se ruski listi ostro obračajo proti nasilnemu činu pruske vlade, dasi so nemški listi, n. pr. »Hamburger Nachrichten«, upali, da bo Rusija ta protipoljski zakon z veseljem odobraval. »Rus« n. pr. meni, da treba skrbno gledati na to, da se nemška kolonizacija iz Poznanjske ne bo razširila na Rusijo.

NEMČIJA.

Nemški državni zbor je odobril v tretjem branju zakonski načrt o kaznih zaradi razžaljenja veličanstva. V pruski zbornici je naznanil minister Breitenbach, da predloži postavni načrt, da bo smela policija bolj visoko kaznovati avtomobiliste. Šoferji bodo morali napraviti izkušnje.

TRGOVINSKA POGAJANJA S SRBIJO.

Srbski delegati upajo, da bo že prihodnji teden proglašena avstro-srbska trgovinska pogodba. — Srbska skupščina bi morala imeti 23. t. m. sejo. Vsled nesklepčnosti so morali sejo odgoditi.

IZBOLJŠANJE NA DENARNEM TRGU.

Angleška banka je znižala diskont od 5 na 4 odstotke, francoska banka je znižala menični diskont od $3\frac{1}{2}$ na 3, lombardno obrestno mero pa od $4\frac{1}{2}$ na 4%, švicarska narodna banka je znižala diskont na $4\frac{1}{2}$ odstotka.

MILIJARDE ZA NOVO RUSKO VOJNO BRODOVJE.

Ruska vlada odločno vstraja na zahtevi, da duma odobri predlogo o zgradbi ruske mornarice. Oktobrist grof Uvarov je izvedel, da se duma razpusti, ako ne pritrdi predlogi. Grof Bobrinsky dvomi, da odkloni duma predlog.

CARINSKA POGODBA MED NEMČIJO IN ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI.

Roosevelt je odstopil nemško ameriško carinsko pogodbo senatu, ki jo je izročil finančni komisiji.

SHAW KANDIDAT ZA PREDSEDNIŠKO MESTO V ZJEDINJENIH DRŽAVAH.

Bivši državni tajnik Shaw je odstopil kot predsednik Carnegiejeva trusta, ker kandidira za predsednika Zjedinjenih držav.

ZAUPNICA JAPONSKI VLADI.

Japonska zbornica je s 177 proti 168 glasovom odklonila po opoziciji predlagano nezaupnico japonski vladi.

JAPONSKA PRED VOJSKO?

Japonci v Ameriki so zelo nemirni. Mnogo jih je prodalo svoje trgovine in se vračajo v svojo domovino. V Ameriki se govori, da Japonska sklicuje pod orožje natihome japonske rezerviste.

DEKRET KONGREGACIJE O MEŠANIH ZAKONIH.

Italijanski listi napovedujejo dekret kongregacije o mešanih zakonih. Mešani zakoni so le veljavni, če je poroki pritril pristojni kat. duhovnik a le do Velike noči 1908. Zakoni z nekatoličani in s šismatikami so nepostavni, če se pri sklepanju niso ozirali na predpise.

ZA NOVO RUSKO MORNARICO

zahteva mornariški minister dve milijardi rubljev, ki naj se porazdele na 15 let.

PORTUGALSKO.

Kralj je nadzoroval v Evori vojaštvo. Poročajo, da razven ene vse stranke nasprotujejo vladi. Ministrski predsednik Franko je pa kljub temu dovolj krepak, da vzdržuje red.

MAROKO.

Pichon je naznanil, da prečita v zbornici d'Amadejevo brzojavko o zadnjih vojaških operacijah, ki pojasni tudi boj pri Settatu. Grof de Saint Aulaire poroča, da je pozval Muley Residov sin, ki je izgubil pri Settatu nad 600 mož, Muley Hafida, da naj pride osebno k njegovi armadi, da se ne razkropi.

Dnevne novice.

+ **Katoliška družba za Kranjsko prenehala.** Danes prinaša uradni list naznailo: »Katoliška družba za Kranjsko je prenehala, ker so vsi člani izostali.« — Katoliška družba za Kranjsko je bila mafi vseh ljudskih organizacij na Kranjskem. Iz nje je izšlo politično in gospodarsko delo za prepored naše dežele. Prenehala je, ker jo uspešnejše nadomešča na stotine drugih ljudskih organizacij. Njeno ime bo vsikdar častno v zgodovini slovenskega naroda. Ob priliki se ozremo nazaj na njeno zgodovino, ki je hkrati zgodovina najboljših slovenskih mož iz prošle generacije.

+ **Umrli** je 23. januarja v Toplicah g. Ignacij Zupančič, stotnik v pokoju in posestnik na Toplicah; rojen je bil leta 1827. Študiral v Novem mestu latinske šole in vstopil kot prostovoljec v armado; udeležil se je bitk leta 1848, 1859 in 1866. Bil je večkrat ranjen in vsled tega tudi primoran 1868. leta vojaškemu stanu slovo dati. Toda kmalu nato je do dobra okreval in dosegel vsled svojega treznega in zmernega življenja lepo starost 80 let. Blagemu pokojniku, ki je bil znan kot ljubezniva oseba, svetila večna luč!

+ **Novi »Slovenski Stajerc«** je priznani list, kateremu stojita dr. Jurtela in dr. Ploj jako blizu. Zato je zanimivo od časa do časa pogledati, kako ta list po potrebi zavija resnico na ljubo svojima krušnima očetoma. O dr. Ploju piše, da ni vladen politik, ker ni glasoval za nagodbo. Tega pa ne pove, kako je prišel dr. Ploj od hudega obstrukcionista (seveda samo v listih) do ponižnega absenta ravno v nagodbenem vprašanju, kar pač najlepše osvetljuje njegovo trdnost nasproti vladi. Da je Ploj dobil podporo po uimih za svoj volivni okraj, ker ni bil za nagodbo, te notranje zveze pač niti Ploj ne bo pripoznal »Slov. Stajercu«. Dr. Jurtela je, kakor smo slišali, tudi v Narodnem svetu za Stajersko. Ta svet je najprej prisilil k izstopu zastopnike Kmečke zveze, ker je prekoračil svoj delokrog in storil sklep v prilog Plojeve in Kukovčeve politike, sedaj pa si drzne dr. Jurtelov list pisati, da pristaši Kmečke zveze nočejo sodelovati pri Narodnem svetu. Zakaj ne popravi Narodni svet krivice, ki jo je storil kmečki stranki? Ali mislite, da je to prava pot do skupnega dela, ako pokličete na prostore pristašev naše stranke samolastno g. Zemljiča in — dr. Rosina? Ali ni to nova žalitev za Kmečko zvezo, da se preko nje zasedejo njeni prostori in se celo dr. Rosina imenuje kot nekak zastopnik Kmečke zveze? S takim briskiranjem Kmečke zveze kažejo dr. Jurtela in sodrugji, da nočejo sloge in skupnega delovanja, za to pa tudi nimajo pravice, napačno informirati naše javnosti.

— **Afera Puc-Zirovnik.** Svoječasno smo poročali, da je okrajno sodišče opustilo po nadučitelju Zirovniku toženega g. Puca radi protesta proti njemu na ustanovnem občnem zboru »Zveze telovadnih odsekov.« Zirovnik je vložil proti obsodbi okrajnega sodišča rekurz. Deželno sodišče pa je ta rekurz zavrnilo in je s tem razsodba okrajnega sodišča postala pravomočna. Zirovnik je dobil, poleg tega, da bo moral poravnati vse sodne stroške, še — tretjo nezaupnico. Prvo mu je izročil, kakor smo že poročali, okrajni šolski svet, drugo je dobil pri okrajnem sodišču, tretjo pa pri deželnem sodišču. Dober tek!

— **Iz Kamnika:** V nedeljo, 26. t. m. ob 2. uri popoldne vrši se letni občni zbor zadruge mešanih obrtov šte. 4 za sodni

tako veličasten razgled našim začudenim očem, da smo za nekoliko trenutkov pozabili svojo žejo.

Kajti tamkaj, komaj štirideset do petdeset milj daleč od nas so se v ranih žarkih jutranjega solnca kakor srebro svetile Sabine prsi, na obeh straneh pa se je na stotine milj daleč raztezal veliki Suliman Berg. Ko sedim sedaj tukaj in poskušam popisati nenavadno veličastvo in krasoto razgleda, me zapuša moj jezik. Ne morem storiti tega, dasi se na vse to prav živo spominjam. Tamkaj, ravno pred nami, sta se nahajali dve orjaški gori, kakor se, mislim, ne vidijo nikjer drugje v Afriki niti nikjer drugje na svetu; merili sta vsaka najmanj petnajst tisoč čevljev, bili sta pa komaj nekoliko milj vsakebi in zvezane po strmem grebenu skalovja in strmile v grozni, belkasti svečanosti naravnost v nebo. Te dve gori, ki stojita kakor dva stebra velikanske veže, sta bili v resnici podobni prsim. Njihovo vznosje se je vzdigovalo počasi iznad ravnine in se je videlo v tej daljavi popolnoma okroglo in gladko; na vsakem pa se je vzdigovala ogromna gora, pokrita na vrhu s snegom. Skaloviti greben, ki ju je vezal, se je zdel nekoliko tisoč čevljev visok in popolnoma strm; na obeh straneh pa so se raztezale kolikor daleč je moglo seči oko, enake proge skalovja, le semintja pretrgane z gorami, s ploščatimi vrhovi, tako kakor je n. pr. svetovnoznan gora pri Kapskem

mestu; ta oblika je, mimogrede povedano, v Afriki zelo navadna.

Popisati veličastje celega razgleda, presega moje moči. Bilo je nekaj tako nezrekljivo veličastnega in prevladujočega na teh orjaških ognjenikih — kajti brez dvoma so to ugasli ognjeniki — da se skoro dihati nismo upali. Nekoliko časa se je jutranja svetloba igrala po snegu in po rujavem in visokem skalovju spodaj, potem pa so se začele zbirati okolo njih čudne megle in oblaki, kakor da bi hoteli našim radovednim očem zakriti veličastno lepoto, in res smo navsezadnje mogli le slabo videti njihove čiste in orjaške orise, ki so se kakor pošasti vzdigovale skozi to megleno odejo.

Komaj se je gorovje skrililo v oblakih, že se je zopet oglašila naša žega — prav pekoča žega.

Bilo je vse lepo, ko je Ventvögel dejal, da volja vodo; četudi pa smo gledali, kamorkoli smo hoteli, nikjer nismo mogli najti najmanjšega znamenja o njej. Kolikor daleč je moglo seči oko, ni bilo drugega kakor vroči pesek in karoo grmičevje. Šli smo okoli griča in se skrbno ozirali na vse strani, toda povsodi je bila isto, niti ene kapljice vode ni bilo videti, nikjer ni bilo opaziti najmanjšega znamenja mlakuže ali studenca.

»Ti si norec,« sem dejal Ventvögelu, »tukaj ni vode.«

(Dalje prihodnjic.)

okraj Kamnik, v gostilni Jož. Fajdige. Vsi člani se v ljudo vabijo. — Odbor.

+ **Državna podpora.** Poljedelsko ministrstvo je, kakor se nam poroča z Dunaja, za šolski vrt v Studenem pri Postojni dovolilo 400 kron podpore.

— **Iz Kranja.** Prihodnjo nedeljo, dne 26. t. m. dopoldne ob pol 12. uri ima društvo »Kranj« svojo občni zbor. Na dnevnem redu je volitev novega odbora. K polnoštevilni udeležbi članov vabi dose-danji odbor.

— **Vič-Glince.** (Predavanje.) Prošlo nedeljo je v katoliškem slovenskem izobraževalnem društvu predaval g. Pelc, revizor »Združne zveze« o združništvu. Z vidnim zanimanjem so udeleženci zasledovali njegova izvajanja o potrebi zadrug dandanes. Govornik je posebno priporočil vstanovitve krajevnim razmeram primerne strojne zadruge. Tudi posojilnica bi ne bila nepotrebna. Živalno ploskanje je označevalo, da so njegove besede padle na vsprejemljivo tla. V doglednem času upajmo sadu tega predavanja.

— **Alkohol ga je umoril.** O tem se nam poroča z Iga: Dne 21. januarja so našli v Mateni zjutraj na postelji mrtvega 50 let starega gospodarja Janeza Stražičarja. Njegova nepričakovana smrt se je zdela oblasti sumljiva in je zato zaukazala obdukcijo. Pri raztešenju je zdravnik konstatiral iz prezezanega srca, iz katerega so puhteli še močni alkoholni duho-vi in napolnili mrtvašnico, da njegove smrti ni kriva zlobna roka, pač pa ga je umoril preobilo zaužit alkohol, ki je povzročil otrpnenje srca. Vsled domačih preprirov in nezadovoljnosti v zakonu vda-jal se je ranjki, preje zelo skrben in dober gospodar, pijančevanju, dokler mu ni alkohol skopal prezgodnji grob in ga nepričakovano in nepripravljenega pahnil vanj. Njegov pogreb se je vršil dne 23. januarja na Igu ob veliki udeležbi ljudstva.

— **Zenska napadalka.** V Trstu je 22 let stara Ermenegilda Zoratti napadla na cesti 36 let starega gostilničarja Alojzija Gismondija in ga polila z razjedajočo tekočino. Napadalka je pobegnila.

— **Morilec tržaških kočijazev** še ni aretiran. Izkazalo se je, da je tudi oseba, katero so predvčerajšnjim aretirali, nedolžna.

— **Umrli je** v sredo v Lovrani tamošnji župan Ferdinand Percich pl. Köstenheim.

— **Nova tovarna sodavice v Gorici.** Zadruga gostilničarjev in krčmarjev v Gorici sklicuje sejo na dan 24. januarja ob 2. uri popoldne v dvorani hotela »Pri treh kronah« v pritličju. Razpravljajo se bode o ustanovitvi delniške družbe, katera bo postavila tovarno sodavice ter zalogo karbolne kisline. Prebrala se bodo tudi pravila v slovenskem in italijanskem jeziku. Namen konzorcija bo zboljšati gnotne razmere svojih članov ter prodajati njim, kakor tudi nečlanom pridelke svoje tovarne po nizkih cenah.

— **Jedilni voz na progi drž. železnice Št. Vid - Trst.** Od 1. februarja 1908 naprej se bo brzovlakom št. 1. in št. 2. alpskih železnic, na progi Št. Vid n/G-Trst c. kr. drž. žel. prideval jedilni voz, da se potujočemu občinstvu omogoči pripravniješe zajutkovanje oz. večerja, ker se z ozirom na kolikor mogoče hitro vožnjo teh vlakov pripravi postanek v to svrhu na medpostajah ne more preskrbeti. Popotnikom I. in II. razreda stoji jedilni voz vsaki čas, popotnikom III. razreda pa samo ob času skupnega jela brez kakega doplačila na razpolago.

— **Prebivalstvo na Reki.** Po najnovejši statistiki je imela Reka 31. decembra preteklega leta 47.983 prebivalcev. Od leta 1900 je prebivalstvo naraslo za 7856 oseb.

— **Izseljenci preteklega leta.** Leta 1907. so štirje parniki Cunard-linije odpeljali iz Reke 41.392 izseljencev v New-York.

— **Umrli je** v Pragi dvorni svetnik prof. V. Zenger, češki učenjak in pisatelj.

— **Delavca Samardžija,** ki je na Reki zažgal mažarsko zastavo, so na predlog državnega pravdnika izročili sodišču v preiskovalni zapor.

— **Umrli je v Sarajevu** c. in kr. polkovni zdravnik v garnizijski bolnici v Travniku, dr. Josip Ossendorfer, v starosti 40 let.

— **Analfabetki tečaj v Varaždinu.** Dne 20. t. m. so otvorili v Varaždinu analfabetki tečaj, ki bo trajal šest tednov. Vodi ga več visokošolcev.

— **Iz Novega mesta.** Pred nekaj dnevi se mi je v »Narodu« v »Dopisu iz Novega mesta« očitalo, da sem nepoklicano, naivno in zlobno kritikoval v »Slovincu« zabavni večer novomeškega »Sokola«. Odgovarjam sledeče: Poklican sem bil za to gotovo bolj, kakor kritikovač v »Narodu«, ker sem bil gledalec in ne, kakor on, sodelovatelj. Pod besedo naivno razume vsak človek tako nekako »nedolžno

otročje«. Če je bila moja kritika taka, potem se je ne more imenovati zlobno. — Naivno pa pač nisem mogel pisati, če sem s svojo kritiko tako razhudil kritikovalčiča v »Narodu«. Zlobna pa zopet ni moja kritika radi tega, če sem trdil, da kipi niso bili dovolj razsvetljeni. Saj je bilo to vendar res, in kdor resnico trdi, ni zloben. Neizmerno pa me veseli obljuba, da se mi ob priliki boje posveti. Le nikar ne zamudite tega vsaj pri prihodnji sokolski veselici, če bodo zopet »marmornati kipi« na vspehodu, kar bo pa težko mogoče, ako ne bodo »Sokoli« pozabili, kako jih je neki estetično izobražen gospod tituliral tisti večer za odrom. — Tudi ni moja, kakor trdi kritik v »Narodu«, nepoklicana, naivna in zlobna kritika nobene igralce in nobenega igralca disgustirala, še razveselila jih je, kakor je meni znano, znano pa mi je veliko, veliko bolj kot branitelju kipov v »Narodu«. Zato upam, da se bo našlo v prihodnje dovolj dam in gospodov, ki bodo z veseljem nastopali na novomeškem odru, kakor dosedaj ni bila navada vkljub vsem »nenaivnim in nezlobnim kritikam poklicanih kritikov«. Toliko v odgovor in pojasnilo nezadovoljnežu v »Narodu«. — Tilen Levec, jurist, Novo mesto.

Štajerske novice.

Š **Slovenska kmečka zveza** ima svoj občni zbor dne 6. februarja 1908 ob 10. uri dopoldne v Narodnem domu v Celju, na katerega vabi vse svoje ude in somišljenike najprisrčneje. Hočemo še enkrat poskusiti v Narodnem domu. Če bo mir, dobro, če ne bo miru, ne prestopi od nas nihče več praga Narodnega doma.

Š **Zaupni sestanek** zaupnikov »S. K. Z.« za jarenski okraj se vrši v nedeljo dne 26. t. m. ob 3. uri popoldne. Spored dnevnega reda: 1. Konstituiranje podod-bora. 2. Najoga zaupnika »S. K. Z.« 3. Prihodnje delovanje »S. K. Z.« v jarenskem okraju. Referira Fr. Žebot. 4. Političen razgovor in slučajnosti.

Š **Dr. Kukovec priznava »vahtarci«** v »Domovini«, da je posestvo v Hočah prodal Nemcu ali nemškutarju, drugo pa, da so kupili Slovenci. Pri tej priliki je nakupičil strastne izbruhe za uničenje »klerikalne« stranke in obžaluje, da sprava ni mogoča. Zdi se, da je začel uvidevati, kam je pripeljala slovenska politika z razporom, ki se ga je pred dobrim letom pričelo s Spindlerjevo nestrpnostjo.

Š **Pogreb pokojnega vlč. g. župnika Ivana Pavliča na Bizeljškem**, dne 21. t. m. je bil čez vse sijajen. 27 duhovnikov, med temi štirje od bližnje Hrvatske in na tisoče ljudstva iz domače in sosednjih župnij, ga je prišlo na njegovem zadnjem potu spremit. Takšnega vrvenja ljudstva v farovžu, ko je vsak hotel še rankega zadnjikrat videti in v prenapolnjeni cerkvi, ne bo župnija kmalu doživela. Domači ognjegasci, ki so tudi krsto nosili, so mogli z velikim naporom le nekoliko naval ljudstva zadrževati. Šumenje množice prenela, ko se oglasi raz prižnice priljubljeni govornik, g. duhovni svetnik in dekan kozjanski, Tomažič. V slikovitih potezah je narisal značaj in delovanje prijatelja-rojaka.

Š **Volitve v okrajni zastop slovenjebi-striški.** Mariborsko okrajno glavarsvo naznanja: Udje okrajnega zastopa Slovenska Bistrica iz skupine veleposestva Ferdo grof Brandis in Viktor Eppinger sta svoja v sodnem okraju Slovenska Bistrica ležeča posestva prodala in naznanila svoj izstop iz okrajnega zastopa. — Na podlagi § 38 zakona z dne 14. rožnika 1866 dež. zak. št. 19, odredi se torej za ostali čas poslovne dobe volitev dveh novih udov okrajnega zastopa iz skupine veleposestva na sredo, dne 5. svečana 1908 ob 10. uri dopoldne v prostorih okrajnega zastopa v Slovenski Bistrici. C. kr. namestniški svetnik: Attems.

Š **»Proč od Rima« v Mariboru.** »Wartburg« poroča, da je v mariborski protestantski občini meseca decembra jih odpadlo 20, od teh 18 v Mariboru samem, en v Lipnici, en pa v Ptuj. V letu 1907 jih je odpadlo v mariborski protestantski župniji 136 (76 moških, 42 žensk in 18 otrok). Od začetka gibanja »Proč od Rima« jih je odpadlo v Mariboru 1239.

Š **Župnijo Pištajn** je dobil č. g. Jakob Rauter dosedaj kaplan v Št. Ilju v Slov. goricah. Nastopi župnijo s prvim sušcem.

Š **Upravno sodišče** bo dne 1. februarja ob 1. uri popoldne razpravljalo o pritožbi g. dr. Lavoslava Gregorca in tovarišev proti sestavi krajnega šolskega sveta.

Š **Umrli je** v Globoki pri Ljutomeru gostilničar g. Vido Jerebič.

Š **Zabodel** je pri Lipnici neki delavec v prepiru radi neke delavke 18 let starega delavca Papeža. Zasadi mu je nož v srce. Papež je bil takoj mrtev.

Š **Ustrelil** se je v Lipnici 40 let stari kanclist Tit Marak.

Koroške novice.

k **Jože Krasnik na pogorišču.** Danes je pred deželnim sodiščem v Ljubljani na svojo tožbo proti »Miru« definitivno pogorel koroški vsenemški velmož Jože Krasnik, po domače Košičkov Pepe s Svetne vasi, znan po svojem svinjskem rilcu, katerega je poslal »Miru«. Deželno sodišče je danes zavrnilo Pepetovo vlogo proti bivšemu uredniku »Mira«, g. Košaku, katerega je ves čas izbornu zastopal g. dr. Pegan. Košičkov Pepe bo moral poseči v žep in plačati vse stroške. Drugič Pepe svinjskih rilcev ne bo menda več pošiljal okolu, ker ga je ta pravda prepričala, da je najceneje in najvarneje, da svinjske rilce zase ohrani!

k **Na cesti je umrl** v Celovcu dne 20. t. m. krojaški pomočnik Tomaž Gregorič, rodom Kranjec. Zgrudil se je na freudenberški cesti, pa predno je prišla rešilna družba, je bil že mrtev. Umrli je vsled srčni kapi.

k **V plamenih je našel smrt** neki 70-letni starček na Kraigerjevem hribu pri Št. Vidu. V noči od 18. na 19. t. m. je namreč pogorela do tal kočja, v kateri je bival in se sluti, da se ni mogel o pravem času rešiti iz goreče kočje. Med pepelom so našli le nekaj ne popolnoma ožganega dela telesa, iz česar se je sklepalo, da je storil zelo mučno smrt.

k **Zaprl** so v Št. Vidu ob Glini v ponedeljek 21. t. m. nekega Andreja Mehle, doma iz litiškega okraja na Kranjskem, ker ni šel po poti v domovino, kakor je stalo v tiralnici Kranjska gora—Litija, ampak se potepal po Št. Vidu in okolici. Seveda ga bode sedaj spremljevala v domovino »častna straža«.

k **Za župana** v Vrbi ob Vrbskem jezzeru je bil zopet izvoljen znani pangerman, posestnik in hotelir Ulbing.

k **Novo posredovalnico za službe** je odprla v Celovcu g. Helena Gatti, roj. Kristof. Posredovalnica se nahaja v Domgasse št. 16.

k **Umrli je** 20. t. m. v Celovcu vpokojeni ravatelj strokovne šole za mehanično učno delavnico, g. Alojzij Barth, star 70 let.

k **Žalostne socialne razmere.** 21. t. m. se je v samomorilnem namenu obstrčil v Celovcu nasproti hotela Grömmmerja, neki ravno iz trimesečnega zavora izpušeni delavec celovške elektrarne. Delavec, Wiederschwingler, je prišel nazaj stanovat k svoji priležnici, katera ga pa ni več marala, vsled česar je nastal prepir in se je zaradi tega hotel ustreliti. Rešilna družba ga je prepeljala v bolnico. — V noči na 21. t. m. so se pa v neki gostilni v šentvidskem predmestju trije pustolovci tako nasilno vedli proti natakarcici, da je zbežala v svojo sobo. Za njo so jo pa tudi neotesanci ubrali, ter so jo še v sobi davili in pretepali, zraven pa tudi pohištvo razbijali. Predno je pa stražna pomoč prišla, so jo pa odkurili.

Ljubljanske novice.

lj **Ljubljana dobi drugi razred aktivitetnih doklad.** Z Dunaja smo dobili naslednje poročilo: Dr. Šusteršič, ki se mudi na Dunaju, interveniral je v ministrstvu znova v zadevi pomaknenja Ljubljane v drugi razred aktivitetnih doklad. Dobil je zagotovilo, da se to izvrši kmalu, vsekako še pred letošnjim poletjem.

lj **Umrli je** na Sv. Petra cesti št. 20 zasebnica gdčna. Josipina Pressl, stara 78 let.

lj **Simonu Gregorčiču.** Svoje drugo spominsko slavlje na korist Simonu Gregorčičevemu spomeniku priredi »Glasbena Matica« v nedeljo, 26. t. m. ob 5. popoldne v hotelu »Union«. Spored je tisti, kakor pri zadnjem večeru, cene prostorom so tudi enake onim v »Narodnem domu«. Opozarjamo občinstvo na prireditve.

lj **40 km na uro bodo vozili vlaki** nove Belokranjske železnice. Tako se glase najnovejša poročila. Vprašali smo o tem tudi odbor »Ljubljane«, ki za 2. februarja pripravljajo »otvoritev Belokranjske železnice« in izvedeli, da se bodo prvi taki poskusi vršili dne 2. februarja v »Unionovi« dvorani.

lj **Dobro jih skubijo.** Zadnji čas so začeli razni agentje zlasti po južnih deželah naše monarhije izsnelnikom v Združene države ameriške prigovarjati, naj se takoj, ko si kupijo vožni listek, tudi zavarujejo za slučaj, da jih ameriška izseliška oblastva zavrnejo in jim zabranijo stopiti na kopno. Pred takim zavarovanjem pa je treba iz več vzrokov prav resno svariti. Predvsem se lahko zgodi, da smatrajo izseliške oblasti tako zavarovanje za nekako nedopustno prepagando za izseljevanje, in da jih ravno zaradi tega zavrnejo, ker so zavarovani. Dalje se mora vpoštevati tudi to, da nima nobena, ne domača ne tuja zavarovalnica pravice skle-

pati taka zavarovanja. Postopanje dotičnih agentov je torej kaznjivo in protizakonito, izselniki pa nimajo prav nikakih garancij, da so res zavarovani. Po večini so taka zavarovanja le navidezna in tako urejena, da agent iz izselnika poleg vožnine izmolze še tisto zavarovalnino, ki pa je skoro vedno izredno visoka.

lj **Umrli so:** Stanko Šurk, delavčev sin, 1 in pol meseca star. Josip Albert, gostilničarjev sin, 3 mesece star. Luka Jerala, gostič, 84 let star.

+ **Osebn vest.** C. kr. okrajni komisar pri kranjski deželni vladi g. dr. Viktor Schwegel je odpoklican v naučno ministrstvo. — Profesor g. dr. J. M. Klimesch je pomaknjen v VII. činovni razred.

lj **Odlikovan rojak na Dunaju.** Gosp. Josipu Jeršinoviču, armadnemu uslužbencu na dunajski živinozdravniški visoki šoli je podeljen srebrni zaslužni križec.

lj **Preprečena pot.** Predvčerajšnjim je na južnem kolodvoru aretoval tam službujoči policijski stražnik 50-letnega mlinarja Jožefa Kralja iz krškega okraja, 16-letnega mlinarja Alojzija Ulepiča in 19-letnega dninarja Franca Ulepiča iz Škocjana na Dolenjskem. Kralj je hotel oba mladoletna fanta, katerih stric ie, spraviti v Ameriko, kjer biva že več let njih mati. Preskrbel jima je tudi delavske bukvice. Kralj se zagovarja, da so hoteli iti iskat dela v premogokope v Dortmund v Nemčiji, ker se je pa dognalo, da to ni istina, so vse tri izročili deželnemu sodišču.

lj **Zatekel se je** k železniškemu uslužbencu Matiju Andlovicu na Tržaški cesti št. 23, črn in belo lisasti, mlad psiček brez znamke.

lj **Za ubogo vdovo!** V Spodnji Šiški živi v največji revščini vdova Marija Pirnat. Devet nepreskrbljenih otrok ima, od katerih ima najmanjši samo eno leto. Ene-ga dečka je dala učiti h Keršiču, včeraj mu je pa zmečkal dva prsta. Mož, skrajno priden človek, je je umrl pred šestimi meseci. Delal je dve leti pri stavbiški družbi, preje pa 16 let pri baronu Lichtenbergu v abloški graščini pri Loki pri Mengšu. Beda je silna. Usmilite se ubogih otročičev, ki prezebajo z bolno materjo vred. Naslov: Marija Pirnat v Spodnji Šiški, Sv. Jerneja cesta št. 42. Kdor hitro da, dvakrat da!

lj **Na zasebnem učnem zavodu za stenografijo in strojepisce** solicatorja Josipa Christofa, prične se dne 15. svečana t. l. tečaj za slovensko in nemško debatno stenografijo. Učnina je nizka; odvetniški in notarski uradniki imajo primeren popust. Eventuelni nadaljni udeležniki za ta tečaj blagovolijo naj se oglasiti najpozneje do 10. svečana t. l. v Škofjih ulicah št. 7, pritličje, desno.

lj **Držvena godba ljubljanska** koncertuje jutri zvečer v hotelu »Južni kolodvor (A. Seidl). Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina prosta.

lj **Društvo hišnih posestnikov** ima danes zvečer svoj občni zbor v »Unionu«. lj **Domačo veselico** priredi gosp. Andrej Marčan, gostilničar na Rimski cesti št. 19, v soboto, dne 25. t. m. Vstop prost. Pijača in kuhinja izborna.

lj **Osobje tvrde Tönnies** priredi v soboto, dne 1. februarja, svoj plesni venček v dvorani »Mestnega doma«. Sodeluje popolna društvena godba. Priredba osobja tvrde Tönnies je že od lani v najboljšem spominu, zato bo gotovo tudi letošnja priredba, ki se vrši v večjem obsegu, kar najboljše uspeša.

lj **Deželno pomožno društvo za bolne na pljučih.** Specerijski trgovci ljubljanski volili so mesto noveletnih daril tudi letos znatno svoto v dobrodelne namene. Od te je odpadlo 42 kron na deželno pomožno društvo za bolne na pljučih, za kar se s tem izreka zahvala.

lj **Izgubljene in najdene reči.** Dijak Alojzij Prusnik je izgubil srebrno verižico. — Solski učenec Edvin Pleničar je izgubil denarnico z manjšo svoto denarja. — Delavec Jožef Blaž je našel veliko žepno uro. — Nekdo je našel veliko svoto denarja in ga oddal pri magistratu. — Potnik g. Jožef Verderber je izgubil prost bankovec za 20 K. — G. Jožef Sopotnik je našla v gledališču srebrno dolgo verižico. — Bolniška strežnica Marijana Suhadolčeva je izgubila srebrno moško uro, vredno 10 K. — G. Amalija Jakličeva je izgubila zlat uhan, vreden 18 K.

Neka dama je izgubila srebrno, dolgo verižico, vredno 20 K. — Strežnica Jera Pečnikova je izgubila črno denarnico, v kateri je imela manjšo svoto denarja. — Sluga »Mestne hranilnice« Martin Mezek je našel kineško denarnico, v kateri je bilo 69 K in jo oddal pri magistratu.

Milivoj Leutstek je izgubil črno denarnico, v kateri je imel do 7 K denarja. — Postreščkova žena Rozalija Pavšičeva je izgubila rjavo denarnico z manjšo svoto denarja. Zasebnica Marija Lampretova črno denarnico, v kateri je imela 1 K 80 v.

denarja. — Šolska učenka Gabrijela Primarjeva je našla usnjato torbico za natakarice. — V hotelu pri »Slonu« je pozabil neki zidar nekaj zidarskega orodja, nekdo drugi pa zavitek z dvema paroma čevljev.

Razne stvari.

Boj za življenje na parniku »Amsterdam«.

Ko sta trčila parnika »Amsterdam« in »Axminster«, je nastala na »Amsterdamu« grozna gnječa. Krmar je ukazal, da se naj ženske prve vkrcajo v rešilne čolne. Moške so mornarji s silo vlekli nazaj. Pogrešajo čoln, v katerega se je vkrcalo 28 oseb.

Grozna eksplozija v Budimpešti.

Dne 23. t. m. so popravljali v Budimpešti monterji plinove cevi, ki so puščale plin. Eden je vrgel v jarek vžgalico. Plin se je vnel. Težki železni telefonski pokrovi so bili vrženi kvišku. Voz nekega izvoščaka se je popolnoma razbil. Šest delavcev je nevarno ranjenih. Poškodovan je tlak, več trgovin in stanovanj. Pok so čuli po vsem mestu. Ubitih je mnogo šip.

Majorjev morilec v norišnici.

V Kortavsko norišnico so odvedli stotnika Göbena, da doženejo, če ni blazen.

Okradel in zažgal okradeno.

V Dvoru je zahteval od bolnice Ane Kreuzer neki neznanec denar. Ko ga je dobil, je zažgal posteljo in pobegnil. Bolnica je prihitelim ljudem še opisala tatu, nato pa umrla.

Telefonska in brzolavna poročila.

HRASKY SEKCIJSKI NAČELNIK — NA LJUBLJANSKEM MAGISTRATU.

Dunaj, 24. jan. Nedavno so se razširjale po nekaterih listi vesti, da se vlada pogaja s poslancem Hraskym, profesorjem na češki tehniki v Pragi, radi njegovega vstopa v novo ministrstvo za javna dela kot sekcijski načelnik. Vest je popolnoma izmišljena. Razširjala se je le od izvestne strani, da se Hraskyja lancira. Toda poskus ostane brezuspešen. Hribarjev prijatelj Hrasky postane sekcijski šef k večjemu na — ljubljanskem magistratu.

DR. LUEGERJEVA BOLEZEN.

Dunaj, 24. jan. Danes je dr. Luegerju nekoliko boljše.

PREGANJANI DEMONSTRANTI.

Požega, 24. jan. 20 oseb, ki so sodelovale pri demonstracijah od dohodu velikega župana Jankoviča, je oddanih državnem pravdnictvu.

STAVKA PRI PAROBRODNI DRUŽBI »DALMATIA«.

Trst, 24. jan. Na osmih ladjah parobrodne družbe »Dalmatia« so častniki in mornarji ustavili stavko.

PROFESOR DR. RTINA — SEKCIJSKI ŠEF.

Dunaj, 24. jan. Četopisi poročajo, da postane poslanec prof. Drtina, član Masafykovе stranke, sekcijski šef v naučnem ministrstvu.

OGRSKI DRŽAVNI ZBOR.

Budimpešta, 24. jan. V ogrskem državnem zboru je danes utemeljeval član Košutove stranke, Nagy, svoj predlog za izpremembo poslovnika, češ, da se le tako more napraviti mir v zbornici in varovati njen narodni značaj. Zbornica je sklenila, da pride predlog v meritorno razpravo. Predsednik je izjavil na podlagi kompromisa z disidenti, da bo dal predlog na dnevni red v poznejšem roku.

PROCES NASI.

Rim, 24. januarja. Olivoni, Marzara, Fardo, Garelli, Miglioni, Angelini in Celli predsedniki različnih društev, izpovedo, da jim je Nasi kot šef naučnega ministrstva mesto v proračunu izkazanih, precej dragocenih daril in premij, poslal v resnici

dosti manj vredne stvari. Fotograf Baldi izpove, da je Nasijeva rodbina naročila pri njem za 1479 lir fotografij, ki jih je pod naslovom »umetnine« Nasi dal zapisati v proračun ministrstva. Seveda so vsi ti trgovci tudi krivi, ker so fakture po nalogu Nasija v tem smislu sestavili. Podobno pričajo pozvani knjigotržci. Razprava se vsled energičnega postopanja novega predsednika Manfredi hitro konča.

RAZSODBA PROTI HOHENAU-U IN LYNARJU.

Berolin, 24. januarja. Vojno sodišče je v procesu proti grofoma Hohenau in Lynar, ki sta bila obtožena zaradi nenravnih dejanj, izvršenih nad podrejenim jim vojakom, razsodilo sledeče: Hohenau oproščen, grof Lynar pa obsojen na eno leto, tri mesece zaradi šestkratne zlorabe oblasti, od katerih so štiri v zvezi z nenravnimi nenaturnimi dejanji.

FRANCOSKI PARLAMENT.

Pariz, 24. januarja. Današnja seja je zelo viharna. Jaurés napada vlado, ker je prelomila algezijsko pogodbo in mesto da bi v Maroku ustanovila zgolj policijo za red, prodira v deželo. Levica je vsa za Jaurésa. Pichon, minister za zunanje zadeve, trdi, da se Francoska drži algezijske pogodbe.

FRANCOSKI PORAZ.

Pariz, 24. januarja. V parlamentarnih krogih se trdi, da Francozi pri Settatu niso zmagali nad Maročani, ampak da so bili tepeni. Bajje je mehalla (vojska) Muley Hafida Settata zasedla.

FRANCOSKA SE BOJI MAROKA.

Pariz, 24. januarja. Ministrski svet je vsled odpora parlamenta sklenil, da ne pošlje v Maroko nobenih novih čet več in da tudi ne bo pospeševal najetja novega posojila za maroško akcijo.

TORPEDI NA POVRŠJU VODE.

Pariz, 24. jan. V Cherbourgu se vrše vaje s torpedi, ki plavajo na površju vode in ki omogočajo uspešnejši boj proti torpednim rušilcem.

STOLYPIN NE ODPSTOPI.

Peterburg, 24. januarja. Vest, da namerava Stolypin odstopiti ter se umakniti Kokovcevu, se dementira.

POTRES.

*Regio di Calabria, 24. jan. Včeraj je bil močan potres v Biancu, Africo, Brancalone, Brusano in Ferusani. V Biancu je poškodovanih mnogo zgradb.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Somišljeniku na Koroško: Ako se želite s svojimi prijatelji udeležiti sijajne priredbe pevskega društva »Ljubljane«, »Otvoritve Belokranjske železnice«, dne 2. februarja v »Unionu«, je za Vas najpripravnejši vlak, ki se odpelje iz Podroščice ob 1/4 na 6. uro in pride ob 3/4 na 9. uro v Ljubljano. Kdor ima kako narodno nošo iz Rožne ali Ziljske doline, naj pride v njej.

ŽITNE CENE.

Budimpešta 24. januarja.

Pšenica za april	12:61
Pšenica za oktober	10:70
Rž za april	10:77
Koruza za maj	7:02
Oves za april	8:24

Efektiv: brez prometa.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 406,2 m, srednji zračni tlak 736,0 mm

čas	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura po Celsiusu	vetrvi	nebo	padavina v 24 urah v mm
23	9 zveč	747,8	0,0	sr. jvzh.	jasno	
7	zjut.	10,0	-0,5	sl. svzh.	del. obl.	0,0
24	2. pon	4,3	11	sl. jvzh.		

Srednja včerašnja tem 15° norm - 22

Vabilo

202 1-1

200 3-1

Lepo, čisto

domačo veselico

ki se vrši

v soboto, dne 25. januarja zvečer

pri „Marčanu“ na Rimski cesti št. 19.

Za pristna vina ter izborna kuhinja je najbolje pre-skrbljeno. K najobilnejši udeležbi vabi

velespoštovanjem

Andrej Marčan.

Bolnica za živino.

Ordinacija od 9.—11. dop.

Telefon šte. 44.

143 6

Globin

je najboljšo in najfinejšo čistilo za čevlje.

Dobi se povsod. 529 12

Vabilo

na

spominski večer Simonu Gregorčiču.

„Glasbena Matica“ priredi

v nedeljo, dne 26. januarja pop. ob 5. uri v veliki dvorani hotela „Union“ spominski večer S. Gregorčiču na korist njega spomeniku.

Vzpored bo obsegal govor gospoda prof. dr. Frana Ilešiča in 15 pevskih točk, vse na besede Gregorčičeve zloženih, 8 od teh čisto novih nalašč za to spomenico komponiranih. Nastopil bode moški zbor deloma sam, deloma pomnožen po oddelku šolskega zbora, mešani zbor in kot solista tenorist Ernesto vitez Cammarota in baritonist Bogdan pl. Vulaković, oba operna pevca iz Zagreba. — Izvajale se bodo te skladbe: J. Aljaž, »Na bregu« in »Na dan!« (novo), moška zbor; P. H. Sattner, »Lastovkam«, mešani zbor (novo); R. Savin, »Kropiti te ne smem« (novo); P. H. Sattner, »Zaostali ptič« (novo) in J. Michl, »Človeka nikar« (novo), pesmi za bariton; A. Foerster, »Njega ni«, moški zbor; P. H. Sattner, »O nevihti«, mešan zbor (novo); A. Nedved, »Njega ni«; A. Foerster, »Naša zvezda«, (novo); E. Adamič, »Pri zibelki«, (novo); A. Nedved, »Pogled v nedolžno oko«, pesmi za tenor; F. S. Vilhar, »Naša zvezda«, moški zbor s tenor solo; F. S. Vilhar, »Oj z bogom, ti planinski svet!«, moški zbor z bariton solom; A. Nedved, »Nazaj v planinski raj«, mešan zbor.

Cene prostorom. — Sedeži 4, 3 in 2 K, stojišča po 1 K 20 h, za dljake po 60 h se dobivajo v trafiki gospe Šešarkove v Šelenburgovih ulicah in na večer prireditve pri blagajni. Besedilo istotam 20 h. 123 3-2

Odbor „Glasbene Matice“.

Praga s menjalnicami: Graben 35, Male stran, Most, ulica 17, Haden, Brno, Opatka Lipa, Opatka Kamalata, Moravski Šumberg, Wölling, Novi Jidla, Plana, Brivara in Liberec.

Menjalnice na Dunaju:

I. Wollzeile 10, II. Tabernstrasse 4, III. Ungargasse 77 (vogel Rennweg), III. Löwengasse 27, IV. Wiedner Hauptstrasse 13, V. Schönbrunnstrasse 50 a, VI. Dampferdörfstr. 23, VII. Mariahilferstrasse 74, VIII. Lärchenfelderstrasse 152, IX. Alservstrasse 32, X. Favoritenstrasse 40, XVII. Währingergasse 43, XIX. Döblinger Hauptstr. 15, XIX. Mauerstrasse 15.

menjalnična delniška družba 45 150 168

MERCUR

Dunaj, I. Wollzeile 10.

Kapital 20.000.000 Koper skladišče 8.500.000

Najkvalitetnejši

nakup in prodaja

vseh vrst rent, državni papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, srečk, deviz, valut in denarja

Zamenjava in eskomptiranje

izrednih zastavnih in obilicij srečk in kuponov.

Podružnica
v Spljetu.

Delniška glavnica:
K 2.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice šte. 2

sprejema vloge na vložne knjižice in na žiro-račun proti 4 1/2% obrestim. Vloge na tekoči račun, koje ostanejo vsaj 60 dni naložene, obrestuje proti 8dnevni odpovedi s

5%.

Rentni davek od vlog na knjižice plača banka sama.

Podružnica
v Celovcu.

Rezervni fond:
K 200.000.